

1.

Lag om ändring av lagen om välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om välfärdsområden (611/2021) 11 och 13 §, samt
fogas till lagen nya 12 a och 13 a som följer:

11 §

Uppföljning, styrning och laglighetsövervakning av välfärdsområdena

Finansministeriet följer allmänt välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi, svarar för den allmänna styrningen av välfärdsområdenas ekonomi, samordnar statsrådets styrning av välfärdsområdena och ser till att välfärdsområdenas självstyrelse beaktas vid beredningen av lagstiftning som gäller välfärdsområdena.

Den allmänna styrningen, planeringen, utvecklingen och tillsynen av social- och hälsovården hör till social- och hälsovårdsministeriets uppgifter i enlighet med 21 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och den allmänna styrningen, planeringen och utvecklingen av räddningsväsendet till inrikesministeriets uppgifter i enlighet med 7 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021).

Utgångspunkten för statsrådets styrning av välfärdsområdena är att styrningen är förenlig med statsrådets finanspolitiska mål för den offentliga ekonomin.

Regionförvaltningsverket kan med anledning av klagomål undersöka om välfärdsområdet har iakttagit gällande lag.

12 a §

Riksomfattande mål för välfärdsområdenas uppgifter

Statsrådet fastställer vart fjärde år riksomfattande strategiska mål för skötseln av välfärdsområdenas uppgifter. I de riksomfattande strategiska målen ska hänsyn tas till statsrådets finanspolitiska mål för den offentliga ekonomin.

Målen ska omfatta

- 1) mål som tryggar jämlikt tillhandahållande av tjänster och tjänsternas genomslag, samordningen av tjänsterna och tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna i tjänsterna,
- 2) mål för att öka produktiviteten och kostnadsnyttoeffektiviteten,
- 3) mål för att utveckla informationshanteringen och digitaliseringen,
- 4) mål för främjandet av hälsa och välfärd samt säkerheten och för samarbetet kring detta mellan välfärdsområdena, kommunerna och andra aktörer,
- 5) allmänna riktlinjer för välfärdsområdenas vittsyftande investeringar,

6) mål för att genomföra beredskap och förberedelser på regional och nationell nivå,

7) mål för samarbetet och arbetsfördelningen mellan välfärdsområdena och mellan samarbetsområdena för social- och hälsovården,

8) mål för utbildnings-, forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

De riksomfattande målen kan även gälla annat som behövs för att utveckla välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi.

Uppnåendet av de riksomfattande målen ska följas upp och utvärderas årligen. Vid behov ska målen ändras. En ändring kan grunda sig på förslag från ett eller flera välfärdsområden eller på initiativ från ministeriet.

13 § Välfärdsområdesdelegationen

I anslutning till finansministeriet finns välfärdsområdesdelegationen. Delegationens syfte är att främja genomförandet av de strategiska riktlinjerna för välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi och av välfärdsområdenas självstyrelse samt samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer.

Delegationens uppgift är att

1) förutse, följa och utvärdera hur välfärdsområdenas verksamhet och ekonomi har utvecklats och kommer att utvecklas,

2) behandla lagstiftning, lagstiftningsprojekt och andra statliga åtgärder som är principiellt viktiga och vittsyftande med avseende på välfärdsområdenas verksamhet, ekonomi och självstyrelse,

3) främja uppnåendet av de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter och lägga fram förslag som gäller dem samt behandla i 12 a § 4 mom. avsedda initiativ från ministerierna och förslag från välfärdsområdena om att ändra målen,

4) behandla behoven att utveckla lagstiftningen om välfärdsområdenas uppgifter,

5) främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer samt behandla den inre arbetsfördelningen och samarbetet inom samarbetsområdena för social- och hälsovården.

Delegationen tillsätts av statsrådet. I delegationen ingår representanter för välfärdsområdena, HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad och samt för förfinansministeriet och övriga ministerier som ansvarar för styrningen av välfärdsområdena i deras uppgifter.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, mandatperiod, sektioner och uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 a § Förhandlingar med välfärdsområdena

Finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet förhandlar årligen med välfärdsområdet om genomförandet av de uppgifter som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar och om skötseln av välfärdsområdets ekonomi. Syftet med förhandlingarna är att stödja genomslag, lönsamhet och resultat för välfärdsområdets verksamhet och att styra välfärdsområdets organiseringsuppgift på strategisk nivå i synnerhet med beaktande av de i 12 a § avsedda riksomfattande målen.

I förhandlingarna följer man upp och utvärderar hur välfärdsområdets organiseringsansvar har uppfyllts, behandlar man välfärdsområdets mål för organisationen av uppgifterna samt åtgärder som stöder målen. Vid förhandlingarna utvärderas hur välfärdsområdets kostnader och finansiering har utvecklats och kommer att utvecklas samt de åtgärder för att stödja kostnadshanteringen som ska genomföras i välfärdsområdet och genom vilka skötseln av välfärdsområdets uppgifter och tillgången till tjänster kan tryggas genom den finansiering som står till förfogande.

Ministerierna ska vid behov ge välfärdsområdet åtgärdsrekommendationer som gäller organisationen och ekonomin på basis av det som avses i 2 och 3 mom. för att främja genomslag, lönsamhet och resultat för välfärdsområdenas verksamhet.

Vid uppföljningen och utvärderingen av hur välfärdsområdets organiseringsansvar har uppfyllts utnyttjas den årliga redogörelse av välfärdsområdet och de expertbedömningar av Institutet för hälsa och välfärd och regionförvaltningsverket som avses i 29 § 2 mom. och 30 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och i 13 § 2 mom. och 14 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet samt vid behov myndigheters andra utvärderingar.

Finansministeriet utarbetar i samarbete med välfärdsområdet ett dokument om förhandlingarna. I dokumentet antecknas vilka frågor som har behandlats, vad man har kommit fram till samt ministeriernas eventuella åtgärdsrekommendationer. Dokumentet offentliggörs i det allmänna datanätet.

Vad som ovan i denna paragraf föreskrivs om välfärdsområden tillämpas också på HUS-sammanslutningen. I förhandlingarna med HUS-sammanslutningen deltar även Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad.

2.

Lag om ändring av lagen om ordnande av social- och hälsovård

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) 23 och 24 §, av dem 23 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 351/2022, samt
ändras 21 och 22 § som följer:

21 §

Allmän styrning, planering och utveckling

Den allmänna styrningen, planeringen, utvecklingen och tillsynen av social- och hälsovården ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för den riksomfattande social- och hälsopolitiken samt för sin del för beredningen av de riksomfattande målen och för att dessa beaktas i styrningen av välfärdsområdenas verksamhet.

22 §

Riksomfattande mål för ordnandet av social- och hälsovård samt förhandlingar med välfärdsområdena

Bestämmelser om de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter och de mål för ordnandet av social- och hälsovården som ingår i de riksomfattande målen, om behandlingen av målen i välfärdsområdesdelegationen och om de förhandlingar som ska föras med välfärdsområdena finns i lagen om välfärdsområden.

3.

Lag om ändring av lagen om ordnande av räddningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021) 9 och 10 §, av dem 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 352/2022, samt *ändras* 8 § som följer:

8 §

Riksomfattande mål för ordnandet av räddningsväsendet samt förhandlingar med välfärdsområdena

Bestämmelser om de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter och de mål för ordnandet av räddningsväsendet som ingår i de riksomfattande målen, om behandlingen av målen i välfärdsområdesdelegationen och om de förhandlingar som ska föras med välfärdsområdena finns i lagen om välfärdsområden.

4.

Lag om ändring av 11 och 17 § i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021) 11 § 2 mom. och 17 § 2 mom. som följer:

11 §

Godkännande och ändring av organiseringsavtalet för HUS

Parterna ska årligen följa och utvärdera hur organiseringsavtalet för HUS har fullgjorts som en del av de i 13 a § i lagen om välfärdsområden avsedda förhandlingarna mellan HUS-sammanslutningen, finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet. Avtalet ska ändras vid behov. Ändringen kan basera sig på en eller flera parter förslag eller på social- och hälsovårdsministeriets initiativ.

17 §

Bestämmelser i lagen om välfärdsområden och kommunallagen som ska tillämpas på Helsingfors stad

När Helsingfors stad ordnar uppgifter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet ska bestämmelserna i lagen om välfärdsområden tillämpas i fråga om vad som i den lagens 7 § föreskrivs om organiseringsansvar, i 9 § om produktion av tjänster, i 10 § om uppfyllande av produktionsansvaret och tillsynen över det, i 11 § om uppföljning, styrning och laglighetsövervakning av välfärdsområdena, i 12 § om välfärdsområdenas ekonomi som en del av planen för de offentliga finanserna, i 12 a § om de riksomfattande målen för välfärdsområdenas uppgifter, i 13 § om välfärdsområdesdelegationen, i 13 a § om förhandlingar med välfärdsområdena, i 16 § om investeringsplanen, i 21 § om det nationella kompetenscentret för lokal- och fastighetsförvaltning, i 8 kap. om samarbete mellan välfärdsområden, i 9 kap. om välfärdsområdets affärsverk, i 120 § om uppföljning av välfärdsområdets verksamhet, ekonomi och tjänsteproduktion samt produktion av information och i 150 § om beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden samt i 16 kap. om begäran om omprövning och ändringssökande. I övrigt tillämpas bestämmelserna i kommunallagen, om inte något annat föreskrivs nedan.